

තව විදුලාව

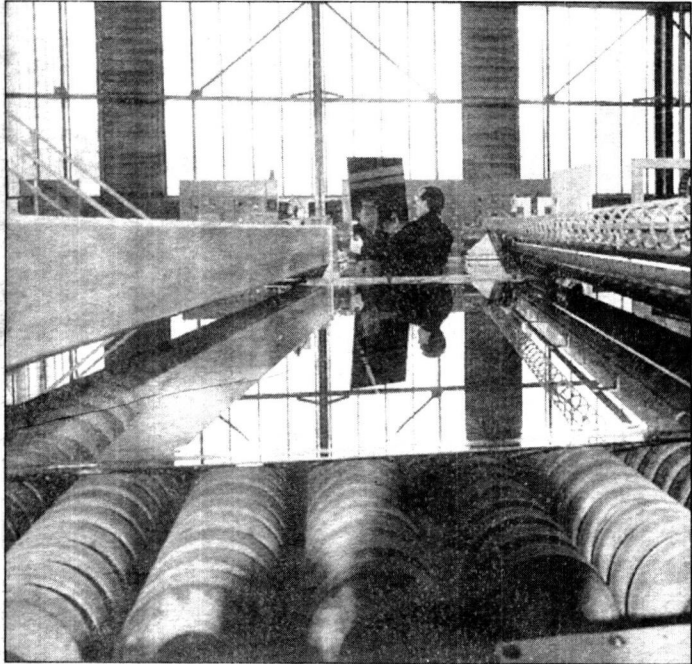
රිදි ආලේපය හැති මුණු ඔලන කන්තාඩි

කන්තාඩි භාවිතයන් වැඩිවීමත් සමග ම ඉතාමත් ප්‍රබල වශයෙන් තර්ජනයට ලක් වූයේ පර්සරය යි. තාක්ෂණය දියුණු වූ ලෝකයේ වෙසෙන අප පර්සර සංරක්ෂණය පිළිබඳව මෙතරම උනන්දු එහිස යි. ඉතින් දැන් දැන් ලෝකයේ බොහෝ දෙනෙක් හැකි තරම් දුරට පර්සරයට හානි නොවන සේ තාක්ෂණය භාවිත කරමට විකල්ප සොයමින් සිටිති.

ඉතා විශාල වශයෙන් පර්සර දූෂණයක් සිදුවන නිෂ්පාදන කටයුත්තක් වන මුණු බලන කන්තාඩි සෑදීමේ ක්‍රියාවලිය මේ ආකාරයෙන් පර්සරයට හානිදායක නොවන සේ සිදු කිරීමේ තවතම ක්‍රමයක් සාර්ථකව භාවිතයට ගැනීමට දැන් බ්‍රිතාන්‍යයේ පිල්කින්ටන් නම් සමාගම සමත්ව සිටිති.

සාමාන්‍යයෙන් මුණු බලන කන්තාඩියේ රිදි ආලේපය සැකසීමේ දී ජයම් ආශ්‍රිත සංයෝග බොහෝ ගණනක් වැඩි ප්‍රතිගතයකින් පර්සරයට හිඳහස් වෙති. (ඉතා ප්‍රබල පර්සර දූෂකයක් වශයෙන් ජයම් සැලකෙතවා)

ඉතින් තව තාක්ෂණයේදී කන්තාඩි මතටත් කරන්නේ රිදි ආලේපවලින් නොවෙයි. ඉතා තුනී සිලිකන් හා සිලිකා ආලේප මේ සඳහා යොදා ගැනෙති. ලැබෙන කන්තාඩිවල නිමාවත් මෙමගින් ඉහල නලයකට පත් වෙන බව පර්යේෂකයන් පවසා තිබෙති. අනෙක් අතට කර්මාන්ත ක්‍රියාවලිය අතින් මේ තාක්ෂණය සරල යි.

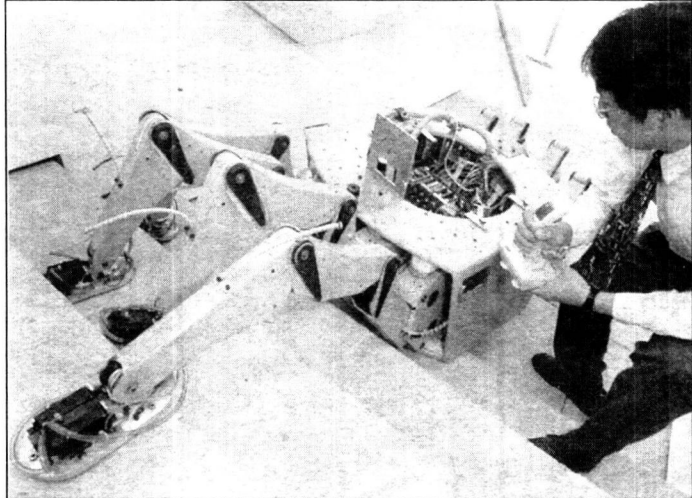
ජායාරූපයෙන් දක්වෙනුයේ මුණු බලන කන්තාඩි නිපදවෙමින් තිබෙන පිල්කින්ටන් සමාගමේ නිෂ්පාදනගාරයක්

විකිරණවලට බිය නොවන මකුළු රොබෝව

යන්ත්‍රික ජීවින් නිර්මාණයට මිනිසුන් සිහින මැවූයේ බොහෝ කාලයක පටන්. එහි ප්‍රතිඵලය වූයේ රොබෝවරුන් බිහිවීම යි. මුල්කාලීන රොබෝවරුන් බොහෝදුරට මිනිසුන්ට සමාන ආකාරයට තැනීමට පර්යේෂකයන් පෙලඹුන ද මෑත කාලීනව එම ප්‍රවනතාව එතරම් ජනප්‍රිය නැගූ දැන් පර්යේෂකයන් පෙලඹෙනුයේ විශේෂ

කෘත්‍යයන් ඉටු කර ගැනීමට ඉලෙක්ට්‍රොනික හා පරිගණක ආශ්‍රිත උපක්‍රම මගින් ක්‍රියාත්මක වන රොබෝ තැනීමට යි. එහිදී රොබෝවේ හැඩය හා ක්‍රියාත්මක ස්වරූපය කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු වන්නේ නැගූ.

මේ ආකාරයට අභ්‍යවකාශ කටයුතු හා න්‍යෂ්ටික බලාගාර ආශ්‍රිත කටයුතු එහෙමත් තැන්තම මිනිසාට සාමාන්‍යයෙන් නිරූපිතව ලගාවී කළ නොහැකි කටයුතු ඉටු කර ගැනීමට විශේෂයෙන් රොබෝවක් සකස් කිරීමට එංගලන්තයේ හෝට්මවුන් සරසවියේ පර්යේෂකයන් සමත්ව සිටිති. මෙම රොබෝව විශේෂයෙන් ම සකස් කොට ඇත්තේ අභ්‍යවකාශ යානාවන් අභ්‍යවකාශයේ දී ම අලුත්වැඩියා කිරීමට, න්‍යෂ්ටික බලාගාරවල තඩන්තු කටයුතු සිදු කිරීමට මෙන්ම න්‍යෂ්ටික ද්‍රව්‍ය ඇති ස්ඵන ආශ්‍රිතව සිදු කළ යුතු සාධාක ලබා ගැනීම ආදී කටයුතු කළමනාකරණයක් කිරීමට යි. Robug - III ලෙස සම් කොට ඇති මකුළුවෙකු ගේ හැඩය ඇති (එමෙන් ම පාද 6 ක් ඇති) මේ රොබෝව මෙම කටයුතු සිදුකිරීමට දැනට ඇති ඉහල ම වර්ගයේ යන්ත්‍රය බව පර්යේෂකයන් පවසා තිබෙති.

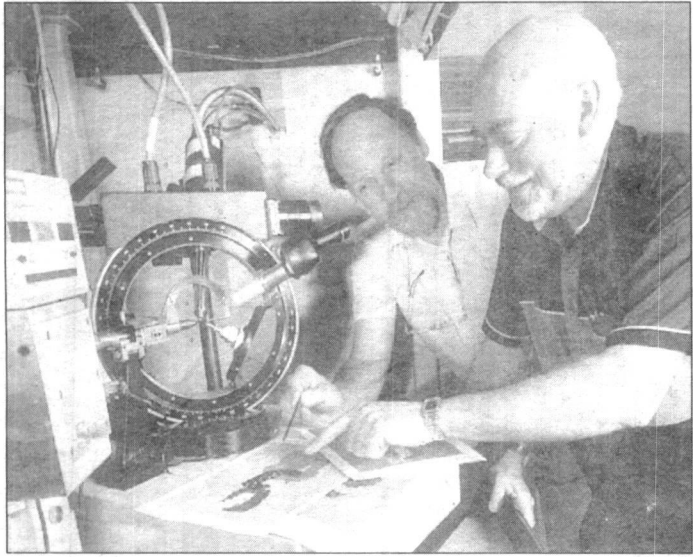
ජායාරූපයෙන් දක්වෙනුයේ හෝට්මවුන් සරසවියේ පර්යේෂකයන් පර්යේෂණ දිගේ ගමන්කරවමින් තිබෙන Robug - III රොබෝවයි.

පරිගණකයක් විය හැකි රසායනික සංයෝගයක්

උන්න රැස්කොට තබා ගැනීමේ විදියුත් උපාංග ප්‍රායෝගික භාජනයක් බවට පත්වී බොහෝ කාලයක් ගතවී තිබෙති. ඉලෙක්ට්‍රොනික උපාංගයක් වශයෙන් පරිගණකය දියුණු වූයේ ඉලෙක්ට්‍රොනික ක්‍රමයේ දන්න රැස්කොට තබා ගැනීමේ උපාංග දියුණුවීමත් සමග යි. මේ අතර දැන් ලෝකයේ විදුහයන් වෙහෙසෙනුයේ මෙම දන්න ගබඩා කිරීමේ හැකියාව ඇති ඉලෙක්ට්‍රොනික මෙවලම් නොවන, ජට වඩා කාර්යක්ෂම හා කුඩා වෙතත් විකල්ප සොයා බැලීමට ඉන් ඉදිරියෙන් ම ඇති විකල්පය වන්නේ රසායනික අණු ආශ්‍රිතව දන්න ගබඩා කිරීම පිළිබඳව සොයා බැලීම යි. එසේත් තැන්තම රසායනික අණු ආශ්‍රිත පරිගණක (Molecular Computers) නිර්මාණය කිරීම යි.

මේ ප්‍රවණතාව වැළඳගත් විදුහයන්ගෙන් බ්‍රිතාන්‍යයේ බර්මින්හැම් සරසවියේ කාබනික රසායන විදු මහාචාර්ය ෆ්‍රාසර් ස්ටෝඩාට් හි ලන්ඩනයේ ඉම්පිරියල් කොලීජියේ ව්‍යුහ රසායන විදු මහාචාර්ය ඩේවිඩ් විලියම්ස් යන අය සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබා තිබෙති. දන්න ගබඩා කොට තබාගත හැකි අණුවක් හඳුනාගැනීමට ඔවුන් සමත්ව සිටිති. සමමන අණුක ව්‍යුහ සැකසීමේ ක්‍රමවලට අනුව මේ රසායනික අණුව දිස්වනුයේ ඔලිම්පික් සංකේතය (පංච මහාද්වීප ආදර්ශනය කෙරෙන එකිනෙකට ජේදනය වූ වෘත්ත පහ) ට සමාන අයුරිනි. එහි සා සංයෝගය ඔලිම්පියඩේන් (Olympiadane) ලෙස නම් කොට තිබෙති. ඔවුන් නිර්මාණය කළ මෙම සංකීර්ණ කෘත්‍රීම සංයෝගයේ ගුණ විවිධාකාරයෙන් තේරුම් ගැනීමට පර්යේෂකයන් සමත් ව සිටිති. ඉතින් මේ රසායනික

අණුවේ ගුණාංගයන්ට අනුව එහි සිලිකන් විපයන්ට වඩා කාර්යක්ෂමව හා අධික ප්‍රවණතාවකින් දත්ත ගබඩා කිරීමේ හැකියාව ඇති බව ද අනාවරණය වී තිබෙනවා. ඉතින් පරිගණක යුගයේ මිලහ අදියර වශයෙන් අණුක පරිගණක ලෝකයට හඳුන්වාදීමේ මෙහෙවරෙහි පුරෝගාමීන් බවට දැන් මේ විද්‍යාඥයින් පත්ව සිටිති.

ජායාරූපයෙන් දක්වෙන්නේ තමන් සොයාගත් අනුවේ ආකෘති පරීක්ෂා කරන පර්යේෂක දෙපල යි.

පණිවිඩ ක්‍රමමාරුව ව නව චිලියක්

දුරකතන හා වෙනත් දුරකතන තාක්ෂණය භාවිත කෙරෙන සන්නිවේදන ක්‍රම වලදී විශේෂයෙන් ම පැන නගින ගැටලුවක් වන්නේ දත්ත හුවමාරුවේදී ඇතිවන තදබදය යි. මේ තදබදය වැළැක්වීමේ මං සෙවීමට ලොවපුරා විද්‍යාඥයින් වෙහෙසෙති. ඉතින් දැන් සන්නිවේදන ජාලයන්හි තදබදය මගහැරවීමේ නව ක්‍රමයක් සොයා ගැනීමට ලන්ඩන් යුනිවර්සිටි කොලීජියේ විද්‍යුත් ඉංජිනේරු අංශයේ පර්යේෂක ආචාර්ය හොලිනා බෙවෙල් සමත් ව සිටිති. මෙහිදී ඇය සිදුකොට ඇත්තේ තවතම මාදිලියකින් සාමාන්‍ය ප්‍රකාශ තන්තු භාවිත කිරීමයි.

Dr Polina Bavel with a Wavelength Routed Optical Network (WRON) that would allow each major

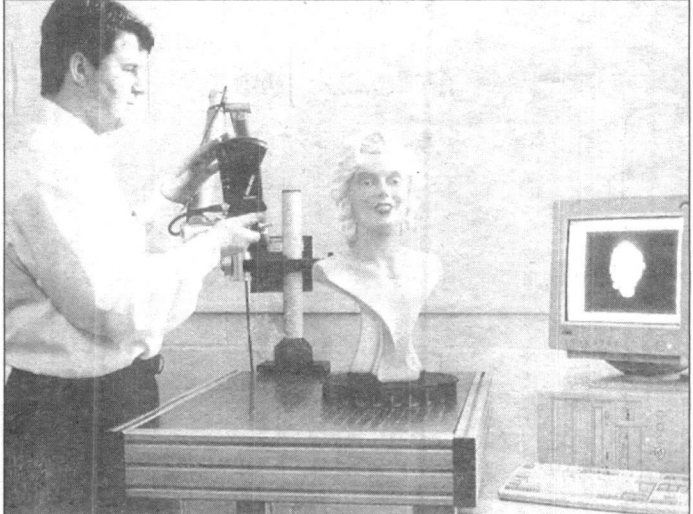
ජායාරූපයෙන් දක්වනුයේ ආචාර්ය හොලිනා බෙවෙල් විසින්ම උපකරණයක් සිරුමාරු කරමින් සිටින ආකාරය යි. මෙම ක්‍රමයේ දී යම් දුරකතන පණිවිඩයක් යොමුවිය යුතු "මාර්ගය" තෝරා බෙරා ගැනීමට ආලෝක කිරණ එහෙමත් තැත්තම වර්ණ රටා

යොදා ගැනෙනවා. පර්යේෂකව විසින් දියුණු කොට ඇති විශේෂ උපකරණයකින් දුරකතන පණිවිඩය යොමු විය යුතු අන්තයට අදාල තරංග ආයාම ඇති ආලෝක කිරණ එහෙමත් තැත්තම යම් වර්ණයකට අදාල වන තරංග ආයාම (Wavelength) නිපදවනු ලබනවා. මේ විශේෂ උපාංගය හඳුන්වනුයේ WRON (Wavelength Routed Optical Network) වශයෙන්. සාමාන්‍යයෙන් ලදරුවෙකුගේ අත්ලක ප්‍රමාණය ගත්තා මේ උපාංගයේ ප්‍රකාශ තන්තු 100 ක් පමණ අඩංගු යි. මේ උපාංගය මගින් දුරකතන පණිවිඩය යොමුවිය යුතු දිශාවට අදාල වර්ණය සහිත ආලෝකය නිපදවන විට එය නිවු හා "පිරිසිදුව" ලබා ගැනීමටත් විශේෂ උපක්‍රමයක් යොදා තිබෙනවා.

ත්‍රිමාණ විද්‍යුත් කුට්ටි වලින් තැනූ පෙරහන් තුනක් මේ සඳහා යොදා ගැනෙනවා. එය සාමාන්‍යයෙන් ආලෝක කිරණ පැහැදිලිව ලබා ගැනීමට යොදන ප්‍රියම පද්ධතියකට සමාන යි. මෙම නව උපකරණය මගින් විවිධ වර්ණයන්ට අදාල තරංග ආයාත පරාසයන් 20 - 25 ක් අතර ප්‍රමාණයක් හඳුනාගැනීමට හැකි වන බව පැවසෙනවා.

පරිගණක චිත්‍ර ශිල්පීන් ව තවත් මෙවලමක්

යම් රූපයක් හෝ මූර්තියක් ප්‍රතිනිර්මාණය කිරීම සහජ හැකියාවක්. එවන් කටයුතු සිදුකල හැකි වූයේ විශේෂ පුද්ගලයින්ට පමණ යි. එහෙත් මේ වෘත්තීයමය ප්‍රාගුණයට දැන් අභියෝග එල්ල වී තිබෙනවා. ඒ නුතන තාක්ෂණයෙන්. මේ අභියෝගය නිවු වූයේ පරිගණක යුගය එල්ලීමත් සමග යි. යම් රූපයක ද්විමාන හෝ ත්‍රිමාණ පිටපත් කිරීම පරිගණකයකින් ලබා ගැනීමට මූර්ති ශිල්පියකු හෝ චිත්‍ර ශිල්පියකු අවශ්‍ය නොවන තරමට මේ තාක්ෂණ භාවිතය සරල වී තිබෙනවා.

ජායාරූපයෙන් දක්වනුයේ 3D Scanners සමගමේ සහපති සිටිවත් ක්‍රමිපටත් විසින් මේ උපකරණයේ ක්‍රියාවත් ආදර්ශනය කරන ආකාරය යි.

එය තවත් සරල කරමින් තවතම ත්‍රිමාණ පිටපත් කිරීමේ යන්ත්‍රයක් නනා ඇත්තේ බ්‍රිතාන්‍යයේ 3D Scanners සමගමේ පර්යේෂකයන් විසින් මීට පෙර ද ත්‍රිමාණ පිටපත් කිරීමේ යන්ත්‍ර නනා තිබුණ ද මේ නව යන්ත්‍රයේ විශේෂත්වය වන්නේ එය ඉතා කුඩා හා සරල වීම යි.

අතින් හසුරුවාලිය හැකි මෙන් ම සාමාන්‍යය පරිගණක උපාංග සමග අසුරා තුබිය හැකි මේ උපාංග ඇත්තෙන් ම ලේසර් කිරණ භාවිතා කෙරෙන පරිලෝකයක් (Laser Scanner). ත්‍රිමාණ රූපයක සියලු ම හැඩතල වර්ණ සමග පරිගණක දත්ත බවට පත්කිරීමට සමත් මේ උපකරණය නම කොට ඇත්තේ Model Maker නමිනි. යුරෝපීය තොරතුරු තාක්ෂණ සම්මානය (European II Award) පවා දිනා ගැනීමට මේ නිර්මාණයට හැකියාව ලැබී තිබෙනවා.

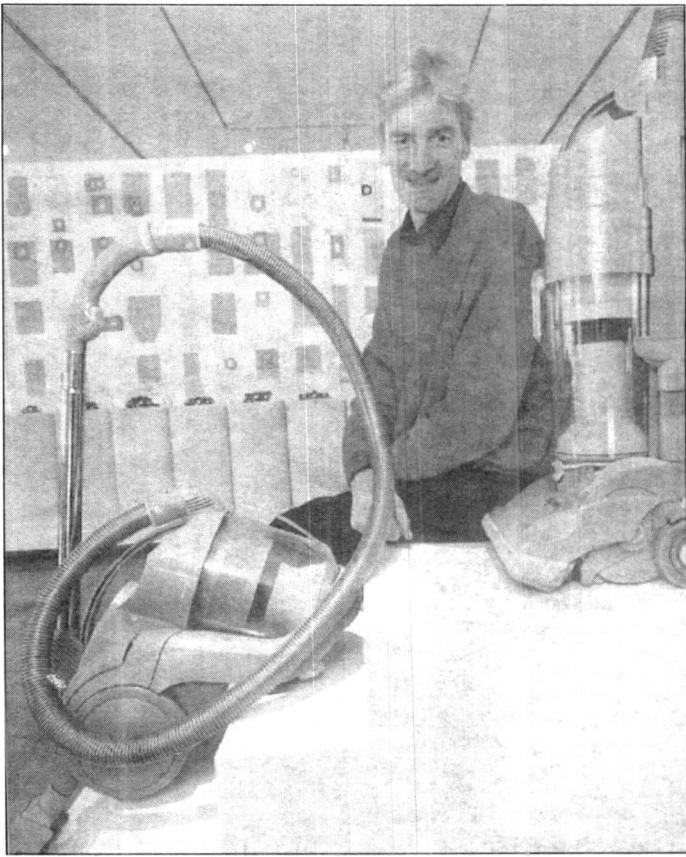
ගෙබ්ම පිරිසිදු කරන්න “කුණාටු තාක්ෂණය”

මිනිසුන් යාන්ත්‍රික කටයුතුවලට හුරු වූණේ අද ඊයේ නොවෙයි. එහෙත් එම යාන්ත්‍රික මෙවලම් නම් අදත් දියුණුවට පත් වෙමින් තිබෙනවා. ගෙබ්ම පිරිසිදු කිරීමට ගන්නා රක්ත පිරිසිදු කරනයක් (Vacuum Cleaners) එවැන්නක්.

මිප්‍රදයික රක්ත පිරිසිදුකරණයක අතිවාරයයෙන් ම විදුලිබලය යොදා ආකර්ශනය කරගන්නා උපාංගයට අමතරව ඒවා රැස් කොට තැබෙන “මල්ල” ද තිබෙනවා. අනෙක් අතට මේ “මල්ල” ක්‍රියාත්මකවීමේ දී වාතයෙන් පිරී තිබෙනවා පමණක් නොවෙයි දුවිලි අංශු එය තුළ වේගයෙන් එහාමෙහා ගමන්කරමින් ද තිබෙනවා. මේ හේතුව නිසා බොහෝවිට දුවිලි අංශු පිරිසිදුකරණයේ රැස්වී එහි පැවැත්ම අඩුකල හැකි යි. මේ තත්ත්වයට විකල්පයක් සොයා ගෙන ඇත්තේ බ්‍රිතාන්‍ය පර්යේෂකයෙකු වන ජේම්ස් ඩයිසන් විසිනි.

ඔහු සැලසුම් කළ නව පිරිසිදුකරණය තුළ “වාත කුණාටු” (Cyclone) ධාරා ඇතිකරන විද්‍යුත් උපාංගයක් තිබෙනවා.

මේ උපාංග මගින් පිරිසිදුකරණය තුළට පැමිණෙන වාත ධාරාවන් දුවිලි වලින් තොර තත්ත්වයට පත් කරනවා. ඉතින් මෙහි ඇති විශේෂත්වය වන්නේ පිරිසිදුකරණය තුළට පැමිණෙන දුවිලි නිශ්චිත ස්ථානයක රැස්වීමත්, ඉන් අනතුරුව පිටවන වාතය ධූලිවලින් තොරවීමත් යන වාසි සැලසීම යි. මෙම නව පිරිසිදුකරණය නම් කොට ඇත්තේ Dual Cyclone නමිනි. කෙසේ නමුත් මේ උපකරණය වානිජ වශයෙන් දැන් නිපදවන අතර ඒවා 5100 ක් විකිණීමටත් නිෂ්පාදක ආයතනය සමත්ව සිටිනවා.

තමන්ගේ අභිමානවත් නිර්මාණය සමඟ මේ ජායාරූපයේ සිටින්නේ උපකරණය නිර්මාණය කළ ජේම්ස් ඩයිසන්

පාලිත අමරසූරිය

අමතකවීමක්

අමතකවීම පිළිබඳ ප්‍රසිද්ධියක් උසුලන එක්තරා මහාචාර්යවරයෙක්, අලුත් කාරයක් මිලදී ගත්තේ ය. ඔහුට එහි අංකය මතක නබාගැනීම ගැටළුවක් විය.

“ලයිසන් තහඩුවේ අංකය 1942, කොලොම්බස් ගැන හිතන්න. එතකොට අංකය ඔබට මතක්වේවි.” ඔහුගේ බිරිඳ තේරුම්කර දුන්නේ ය.

එදින මහාචාර්යවරයා සිය රථය නගරයේ රථ ගාලෙහි තවත්වමින්, එහි සිටි මගියෙකුට කතා කළේ ය.

“සමාවෙන්, මට කියනවාද කොලොම්බස් ඇමෙරිකාව සොයා ගත්තේ කුමන වර්ෂයේ ද කියලා ?”

රචනය :- මැරී රිසිනග

මිනිසා සහ ගිරවා

මිනිසෙක් ගිරවෙකු මිලදී ගත්තේ ය. වසර විස්සක් ගතවී ගියත්, උා වචනයක් කතා නොකළේ ය. සෑම උදසනකම අවදිවුණු ගිරවා නමාගේ කුඩුවෙහි හිඳිමින්, තමාට කෑම ලබාදෙනතුරු ඉවසිල්ලෙන් බලා සිටියේ ය.

එක්තරා උදසනක මිනිසාට විකක් වැඩියෙන් නින්දා ගියේ ය. ගිරවා හොටෙන් අතිමින් තම කුඩුවෙහි දෙර විවරකර ඉගිල අවුත් මිනිසා ගේ හිසෙහි වැසුවේ ය.

මිනිසාගේ නාසයට තට්ටුකල ගිරවා, අනතුරුව ඔහුගේ නාසය සපමින් මෙසේ පැවසුවේ ය.

“මට සමාවෙන්, දැන් හොඳට ම දවල් වෙලා. මට දැන් හරි ම බඩගිනයි.”

මිනිසා ඉද්දා ගැසුවාක් මෙන් තැගිට ගත්තේ ය.

“පොලී, ඔබට කතා කරන්නට පුළුවන්!”
“ඇත්තෙන්, මට කතා කරන්නට පුළුවන්,”
ගිරවා පැවසුවේ ය.
“එහෙතම පසුගිය අවුරුදු විස්ස ඇතුළත ඔබ ඇයි එක වචනයක්වත් කතා කෙරුවේ නැත්තේ?”
මිනිසා ඇසුවේ විස්මයෙනි.
“දන්නව ද, අද වෙනකල්ම,”
ගිරවා උගුර යටින් කීවේ ය.
“අද වෙනකල් ම ඔබ මට වෙලාවට හොඳට කෑම දුන්නා!”

මැඩ් විශේෂඥයා

එක්තරා මැඩ් විශේෂඥයෙක්, හු ජලවර සතුන් ගැන දේශනයක් කිරීම සඳහා පාසලක තුන්වන (ශ්‍රේණියට) පංතියට ඇතුල් වූයේ ය.

“ගැනු මැඩියයි, පිරිමි මැඩියයි වෙන්කරලා අදහා ගන්න එක හරිම ලේසි දෙයක්,”

කුඩු දෙකක් අතැතිව, විශේෂඥයා පැවසුවේ ය.

“උන්ට මැස්සන් කෑමට දුන්නාම, ගැනු මැඩියන් කන්නේ පිරිමි මැස්සන් විතරයි. පිරිමි මැඩියන් කන්නේ ගැනු මැස්සන් විතරයි.”

මෙහිදී පසුපස පේළියක හුන් ශිෂ්‍යයෙක් අතක් එසවී ය.

“ඒත් ඔබ කියන්නේ කොහොම ද ? කොයි සතා ද පිරිමි මැස්සා, කොයි සතා ද ගැහැනු මැස්සා කියලා ?”

“මං කොම ද ඒක දන්නේ ?”

විශේෂඥයා පැවසුවේ මඳක් උස් හඩිනි.

“මං මැඩ් විශේෂඥයෙක් විතරයි!”

රචනය :- පිලිප් රෙවිස්
අනුවාදය :- පරාක්‍රම ඇස්. විජේවර්ධන